

**MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Stromová 1, 813 30 Bratislava I
sekcia regionálneho školstva

Vážený pán
Mgr. Walter Hirschner
šéfredaktor
AITEC, s.r.o.
Slovinská 12
821 04 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
	2018/2764:3-10K0	Mgr. Ryba/374	02.02.2018
Vec			
Schvaľovacia doložka			

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

**vydáva
schvaľovaciu doložku**

k didaktickému prostriedku pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským: „**Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica pre 3. ročník základných škôl (preklad)**“, od autoriek: Mgr. Rút Dobišová Adame a Mgr. Oľga Kováčiková a zaraďuje ju do národného registra didaktických prostriedkov so schvaľovacou doložkou v nasledovnom znení:

„Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod č. 2018/2764:3-10K0 ako didaktický prostriedok Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica pre 3. ročník základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Schvaľovacia doložka nadobúda účinnosť 02.02.2018 a má platnosť 5 rokov.“

S pozdravom

Ing. Marian Galan
generálny riaditeľ

Na vedomie:
ŠPÚ
Odbor základných škôl MŠVVaŠ SR

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK808180000007000065236

IČO
00164381

**SCHVAĽOVACÍ PROTOKOL NA DIDAKTICKÝ PROSTRIEDOK
v zmysle Smernice č. 22/2017**

Interné číslo	500/862/2017
---------------	--------------

Zodpovedný zamestnanec: Mgr. Jana Kovaľová, PhD., PaedDr. Gyöngyi Ledneczká, PhD.
Dátum vypracovania schvaľovacieho protokolu: 1. 2. 2018

Názov didaktického prostriedku:	Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica Prírodoveda pre tretiakov – metodické komentáre Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica (preklad)
Preklad názvu didaktického prostriedku:	Természetismeret harmadikosoknak – munkáltató tankönyv
Autori:	Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková
Recenzenti z registra recenzentov:	Mgr. Peter Mäsiar, Mgr. Tibor Koval, Mgr. Katarína Buranská; PaedDr. Zuzana Lomen – maďarský preklad
Recenzenti iní:	
Gestor titulu:	MŠVVaŠ SR
Vydavateľstvo:	Aitec, s.r.o.
Rozsah, formát didaktického prostriedku:	72 strán, formát A4 – pracovná učebnica 112 strán, formát A4 – metodické komentáre 72 strán, formát A4 – pracovná učebnica (preklad)
ISBN:	978-80-8146-139-2 – pracovná učebnica 978-80-8146-146-0 – metodické komentáre 978-80-8146-145-3 – pracovná učebnica (preklad)
Rok vydania, a poradové číslo vydania:	Nie je uvedené
Jazyk didaktického prostriedku:	Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica: slovenský Prírodoveda pre tretiakov – metodické komentáre: slovenský Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica (preklad): maďarský
Druh didaktického prostriedku:	☐ učebnica ☒ pracovná učebnica ☐ pracovný zošit ☐ učebný text ☐ zbierka úloh ☒ iné: metodické komentáre
Určenie druhu/typu školy a ročníka, pre ktorý je didaktický prostriedok určený:	Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica: základná škola, 3. ročník Prírodoveda pre tretiakov – metodické komentáre: základná škola, 3. ročník Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica (preklad): základná škola s vyučovacím jazykom maďarským, 3. ročník
Návrh lehoty platnosti schvaľovacej doložky:	5 rokov

1. Potvrdenie súladu s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom pre príslušnú oblasť:

- a) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti:
 áno
 nie
- b) Didaktické spracovanie didaktického prostriedku konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard):
 áno
 nie
- c) Obsahová štruktúra didaktického prostriedku je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet:
 áno
 nie

Uvedený didaktický prostriedok **je v súlade s aktuálne platným štátnym vzdelávacím programom** pre vzdelávaciu oblasť Človek a príroda platným od 1. 9. 2015.

2. Zhrnutie vyjadrení z recenzných posudkov:

Recenzenti z registra recenzentov sa súhlasne vyjadrili, že pracovná učebnica svojím obsahom plne rešpektuje obsahový a koncepčný rámec vzdelávacieho štandardu a súbor informácií v učebnici vychádza z aktuálneho stavu a úrovne vedeckého poznania. Vyzdvihujú aj grafickú úpravu a ilustrácie, ktoré sú jasné, motivujúce a didakticky správne.

Rovnako aj spracovanie metodických komentárov hodnotia ako materiál, ktorý korešponduje s pracovnou učebnicou, je praktickým sprievodcom pre učiteľov, ktorý teoretickou časťou a odbornými komentármi rozvíja ich odbornosť. Pracovnej učebnici a metodickým komentárom odporúčajú recenzenti vydať schvaľovaciu doložku.

Recenzentka maďarského prekladu konštatuje, že v pracovnej učebnici sa používa vhodná odborná terminológia s dodržaním autorského zámeru jej pôvodnej slovenskej verzie. Použité pojmy, definície, zadania a úlohy sú odborne a jazykovo správne a zároveň rešpektujú vekové osobitosti žiakov. V preklade pracovnej učebnice je zachovaný koncepčný, didaktický a grafický zámer autorov a plne rešpektuje obsahový a koncepčný rámec vzdelávacieho štandardu. Recenzentka maďarskému prekladu pracovnej učebnice odporúča vydať schvaľovaciu doložku.

3. Odborné stanovisko k didaktickému prostriedku zodpovedného zamestnanca Štátneho pedagogického ústavu:

Vydavateľstvo Aitec, s.r.o. ako víťaz verejného obstarávania na učebnicu Prírodovedy pre 3. ročník základných škôl predložil na odborné posúdenie pracovnú učebnicu prírodovedy, k nej prislúchajúce metodické komentáre a jej maďarský preklad. Pracovné učebnice a rovnako aj metodické komentáre rešpektujú a plnia výkonový a obsahový štandard predmetu prírodoveda inovovaného štátneho vzdelávacieho programu. Koncept učebníc vychádza z aktuálneho obsahu prírodovedného vzdelávania, podporuje nielen deduktívny, ale aj induktívny spôsob vzdelávania. V učebniciach je dostatočný priestor venovaný výskumným aktivitám žiakov – pokusom a bádaniam. Za každým tematickým okruhom nasleduje *Moja výskumná správa*, ktorej zaradenie plní funkciu zopakovania a utvrdenia nadobudnutých vedomostí z príslušného tematického okruhu. Pozitívne hodnotíme aj grafické spracovanie učebníc. V metodických komentároch sú úlohy a pokusy z učebnice doplnené o ďalšie nápady s presne špecifikovaným cieľom. Okrem toho obsahujú metodické komentáre charakteristiku didaktického spracovania pracovnej učebnice, stratégie a spôsoby práce a prepojenie v rámci prierezových tém a medzipredmetových vzťahov.

Obsahové, didaktické a grafické spracovanie maďarského prekladu je v plnej miere identické s pôvodnou slovenskou verziou pracovnej učebnice. V maďarskom preklade sa uvádzajú jazykovo korektné a vecne správne pojmy a texty, použitý slovník je v súlade s jazykovými schopnosťami a skúsenosťami žiakov danej vekovej kategórie. Po jazykovej a štylistickej stránke preklad je v súlade s kritériami obsahového spracovania učebnice.

4. Odporúčanie vydať alebo nevydať schvaľovaciu doložku:

Štátny pedagogický ústav

odporúča

neodporúča

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR vydať schvaľovaciu doložku.

5. Odôvodnenie k navrhnutej lehote platnosti schvaľovacej doložky:

Navrhujem vydať schvaľovaciu doložku na 5 rokov v súlade so súťažnými podmienkami verejnej súťaže. Uvedený didaktický prostriedok je nový a v súlade s inovovaným štátnym vzdelávacím programom platným od 1. 9. 2015.

6. Súhlas so zverejnením:

Týmto vyjadrujem súhlas so zverejnením elektronickej verzie tohto odborného posudku na webovom sídle ministerstva školstva v celom rozsahu. Text umožňuje funkciu vyhľadávania prostredníctvom bežného softvéru na prehliadanie PDF súborov.

7. Schválenie:

Funkcia	Meno a priezvisko	Podpis	Dátum
Zodpovední zamestnanci ŠPÚ	Mgr. Jana Kovaľová, PhD. PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.		01.02.2018
Priamy nadriadený zamestnanec zodpovedný za rozvoj učebnicovej politiky	PhDr. Lýdia Benčová		1. 02. 2018
Riaditeľ ŠPÚ	doc. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD.		9. 2. 2018

Recenzný posudok

Názov diela: **PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV – pracovná učebnica**
Autori: **Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková**
Vydavateľstvo: **AITEC, s. r.o**
Recenzent: **Mgr. Katarína Buranská**

Recenzné dielo *Prírodoveda pre tretiakov* je pracovnou učebnicou, vydavateľstva AITEC, ktorej autorkami sú Mgr. Rút Dobišová Adame a Mgr. Oľga Kováčiková. Túto pracovnú učebnicu som posudzovala v jej finálnej podobe. Dané recenzné dielo má 72 strán knižného bloku a je rozdelené do štyroch kapitol. Toto dielo som hodnotila na základe Smernice MŠVVaŠ SR, č.22/2017.

Recenzné dielo *Prírodoveda pre tretiakov* je vypracované podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu platného od 01. 09. 2015. Autorky vypracovali pracovnú učebnicu v koncepcnej zhode a s obsahovým rámcom iŠVP pre daný vyučovací predmet. Využili správne didaktické postupy, ktoré sú v súlade s výkonovými štandardami pre vyučovací predmet prírodoveda.

Pracovná učebnica *Prírodoveda pre tretiakov* je spracovaná veľmi zaujímavo, pútavo, jednotlivé tematické celky vychádzajú z odborných, veku primeraných poznatkov, zodpovedajú odbornej a vecnej správnosti. Autorky v textoch kontrolujú svoje hodnotenia a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov. Každý tematický celok je spracovaný zrozumiteľne, jasne, prehľadne. Dané témy sú spracované tak, že umožňujú utvárať medzipredmetové vzťahy. V pracovnej učebnici sa nachádzajú odkazy na iné zdroje informácií, skladá sa z rôznych verbálnych, grafických a obrazových komponentov. Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií.

Recenzované dielo tvorí ucelený celok. Pracovná učebnica sa skladá z výkladovej, pracovnej a analytickej časti, ktoré sú však ideovo prepojené a netvorí izolované bloky, čo považujem za správne. Jednotlivé učivá sú spracované vhodne a v adekvátnom pomere. Jednotlivými témami žiakov sprevádzajú námorníci, ktorí ich motivujú rozhovormi, témy sú spracované veku primerane pre žiakov tretieho ročníka. Dôležité informácie sú spracované stručne, jasne, zrozumiteľne, veku primerane, zaujímavo v Palubnom denníku, ktorý je farebné odlíšený. Dôležité informácie sú napísané väčším a výraznejším typom písma. Autorky spracovali jednotlivé témy tak, aby rozvíjali kritické

myslenie u žiakov. V jednotlivých častiach autorky rozvíjajú u žiakov aj čitateľskú gramotnosť a čítanie s porozumením, napr. žiaci priradujú k obrázkom vhodné slová, vety, do textov dopĺňajú vlastné slová a vety. V pracovnej učebnici sa nachádzajú rôzne tajničky, smerovky a zábavné úlohy, ktoré robia učebnicu pútavejšou, zaujímavejšiu.

Pracovná učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah a jej grafické spracovanie umožňuje jednoduchú orientáciu sa v nej. Je spracovaná logicky a zrozumiteľne.

Autorky pri tvorbe rešpektovali Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien. Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov. Primeraným spôsobom interpretuje prostredie, v ktorom žijú žiaci iných krajín a prezentuje iné národy a ich kultúru. Vhodným spôsobom približuje aspekty ľudskej interakcie a kooperácie, aspekty medzinárodného porozumenia a mieru. Eliminuje stereotypy a predsudky vo vykresľovaní iných.

Po podrobnej a svedomitej analýze recenzovaného diela konštatujem, že dielo je v súlade s kritériami hodnotenia, ktoré sú prílohou tohto recenzného posudku a odporúčam, aby dielu bola vydaná schvaľovacia doložka.

V Nitre 18. 12. 2017

Mgr. Katarína Buranská

Názov diela: **PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV pracovná učebnica**
 Autori: **Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková**
 Vydavateľstvo: **AITEC, s. r.o**
 Recenzent: **Mgr. Katarína Buranská**

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené – posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš 1rog nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický program učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporúča vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	45

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	55

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzititulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov (zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	45
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	55
Organizačná funkcia učebnice	35	35
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	35
Celkový počet bodov	185	185

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 185 bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 100% bodov z celkového počtu bodov.

Dátum vypracovania recenzného posudku: 18.12.2017

Vlastnoručný podpis recenzenta: _____

RECENZNÝ POSUDOK

Názov diela: **PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV pracovná učebnica**
Autori: **Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková**
Vydavateľstvo: **AITEC, s.r.o.**
Recenzent: **Mgr. Tibor Koval**

Predkladaná pracovná učebnica Prírodoveda pre tretiakov od autoriek Mgr. Rút Dobišová Adame a Mgr. Oľga Kováčiková je spracovaná v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom platným od 01.09.2015. Spracovanie je koncipované, aby žiaci poznatky o prírode nadobudli spontánnym učením, pozorovaním javov okolo seba, hľadali podstatné znaky a tieto javy systematicky spracovávali a z nich vyvodzovali a osvojovali si poznatky o prírode, postupne ich skúmali ako aj ich fungovanie v praktickom živote. Konceptia nie je zameraná len na pozorovanie a skúmanie javov okolo seba, ale taktiež aj na overovanie z rôznych sekundárnych zdrojov. Pracovná učebnica napĺňa všetky ciele predmetu, požiadavky výkonového a obsahového štandardu určeného pre vzdelávaciu oblasť Človek a príroda pre predmet Prírodoveda pre 3. ročník. Jednotlivé témy a spracovanie korešpondujú s témami Štátneho vzdelávacieho programu pre predmet Prírodoveda. Obsahuje jednotlivé oblasti: Rastliny a huby, Živočíchy, Človek, Neživá príroda a skúmanie prírodných javov.

Predkladaná pracovná učebnica rozvíja odborné kompetencie žiaka – je zameraná na priamu činnosť žiakov, je potrebná ich aktívna účasť tak, aby konfrontoval nové poznatky so svojimi predchádzajúcimi poznatkami, skúsenosťami o sledovaných javoch; rozvíja sociálne a personálne kompetencie – je potrebné, aby sa žiak vyjadroval k pozorovaným javom, diskutoval a hodnotil, obhajoval svoje zistenia. Všetky poznatky sú spojené so životom žiaka, všetky poznatky si môže overiť formou vlastného skúmania: vo forme pozorovania resp. jednoduchých pokusov. Pracovná učebnica je na vynikajúcej odbornej, didaktickej i výtvarnej úrovni vypracovaná aj z hľadiska rozvoja ostatných kompetencií žiaka. Obsahuje dostatočné množstvo podnetov na rozvoj kritického myslenia žiaka (vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami), rozvoja multikultúrnych kompetencií, tvorivosti, ochrany zdravia, ochrany prírody. Ďalej ponúka rozvoj upevňovania vzťahov miesta, kde býva, k rozvoju medziľudských vzťahov, rozvíja čitateľskú gramotnosť zameranú na čítanie s porozumením. V učebnici je veľa tém, ktoré sa dajú spracovať projektovou metódou, ponúka rozvoj prezentačných zručností. Nemožno zabudnúť aj na veľké množstvo podnetov aj pre ostatné prierezové témy uvedené v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe ako sú: Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova, Environmentálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Dopravná výchova, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Učivo v pracovnej učebnici je rozložené správne. Začína najprv poznávaním Neživej prírody a skúmaním prírodných javov, kde jednotlivé témy na seba nadväzujú, predchádzajúca téma tvorí základ pre pochopenie nasledujúcej témy. Druhou časťou je Človek – poznávanie ľudského tela, kde sa žiaci zoznámia ako fungujú sústavy človeka a nasledujúce témy upozorňujú na ich ochranu, ochranu zdravia. Podobne postupne sú spracované aj témy

Živočíchy a Rastliny a huby. Použité informácie reflektujú na súčasné poznanie, informácie uvedené sú správne a sú overiteľné. Po odbornej stránke taktiež spĺňa všetky požiadavky. Celú pracovnú učebnicu sprevádzajú 4 námorníci. Voľba motivačných postáv je primeraná motivácii ako celému konceptu učebnice, nakoľko zvolené postavy nie sú veľmi detské, sú motivujúce k práci, ich funkcia je motivačná, humorná, ale na druhej strane i vysvetľujúca a názorná. Nakoľko celá učebnica je vypracovaná formou objavovania, hodnotím zvolenie týchto postáv ako správne a vhodné. Všetky témy sú v pracovnej učebnici označené objaviteľskými názvami, ktoré sú pre žiakov tretieho ročníka zaujímavé a pri vhodnej práci s učebnicou aj prít'azlivé a atraktívne.

Spracovanie úloh je nastavené primerane na žiaka 3 ročníka, na jeho aktívnu prácu v skupine i na jeho samostatnú prácu. Overenia vychádzajú z každodenného života, jednotlivé javy sú pre žiakov známe, sú im blízke a náročnosť učiva a úloh spĺňa požiadavku primeranosti veku žiakov 3. ročníka, ich schopnostiam a skúsenostiam. Informácie sú pre žiakov zaujímavé a objasňujú javy, s ktorými sa žiaci môže stretnúť. Pracovná učebnica svojim spracovaním spĺňa predpoklady, aby napomáhala zvládnutiu jednotlivých kompetencií žiaka. Úlohy majú objasňujúci obrázok, pracovná učebnica obsahuje práce s tabuľkami, prácu s predpokladmi. Nechýbajú ani rôzne atraktívne úlohy ako viacsmerovky, spájacie úlohy a pod. Taktiež viac tém obsahuje odkazy na iné zdroje napr. encyklopédie a internet.

Po grafickej stránke je pracovná učebnica je vypracovaná na vynikajúcej úrovni. Ilustrácie sú didakticky správne, nerozptyľujúce, prehľadné, jasné, príjemné, motivujúce. Vhodným spôsobom dopĺňajú úlohy. Každá téma je vypracovaná systematicky. Na hornom okraji každej témy sú uvedené aj hlavné ciele jednotlivých tém. Základné poznatky sú umiestnené na začiatku témy v osobitnom ráme pod názvom Palubný denník. Základné poznatky sú zvýraznené, žiakovi je umožnené s nimi neustále pracovať, dopĺňať. Overovacie úlohy sú vypracované inak, podobne moje poznámky ako i úlohy. Jednotlivé témy sú spracované systematicky, jednotne, čím umožňujú lepšie orientovanie v témach ako i organizáciu práce s témami. Spracovanie je vysvetlené na začiatku pracovnej učebnice. Jednotlivé témy sú spracované vlastnou farbou, čím učebnica získala na svojej prehľadnosti. Graficky (farebne, typom a veľkosťou písma) sú rozlíšené texty: doplnkové, zadanie úloh, metodické pokyny, základný učebný text. Veľkosť písma je primeraná veku žiaka 3. ročníka. Formu pracovnej učebnice považujem za správnu ako i zvolený formát A4 ako vhodný.

Pracovná učebnica je vypracovaná objektívne, neponúka žiadne neoverené informácie, nepresadzuje žiadnu ideológiu, je vypracovaná spoločensky korektne a dodržiava všetky spoločenské pravidlá.

Pracovná učebnica Prírodoveda pre tretiakov spĺňa všetky požiadavky kladené na učebnice danej vekovej kategórie. Po grafickej, didaktickej, metodickej a vedeckej stránke je vypracovaná na vynikajúcej úrovni a jej spracovanie je primerané na požiadavky žiakov 3. ročníka základnej školy. Učebnicu považujem za výborne spracovanú.

Na základe mojej podrobnej analýzy konštatujem, že dielo Prírodoveda pre tretiakov pracovná učebnica je v súlade s kritériami hodnotenia, ktoré sú prílohou tohto recenzného posudku a odporúčam, aby tomuto dielu bola vydaná schvaľovacia doložka.

V Dolnom Kubíne, dňa 18. decembra 2017

Mgr. Tibor Koval

Meno a priezvisko recenzenta: Mgr. Tibor Koval

Názov recenzovaného diela: PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV pracovná učebnica

Autori recenzovaného diela: Rút Dobišová Adame, Oľga Kováčiková

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporúča vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	45

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	55

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov (zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	45
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	55
Organizačná funkcia učebnice	35	35
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	35
Celkový počet bodov	185	185

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení185..... bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Dátum vypracovania recenzného posudku: 18.12.2017

Vlastnoručný podpis recenzenta: _____

Recenzný posudok na pracovnú učebnicu "Prírodoveda pre tretiakov"

Názov diela: Prírodoveda pre tretiakov - pracovná učebnica

Autori: Rút Dobišová Adame, Ol'ga Kováčiková

Počet strán: 72

Meno recenzenta: Mgr. Peter Mäsiar

Vydavateľstvo: Aitec

Obe vyššie uvedené autorky nie sú v kontexte prírodovedného vzdelávania neznámymi - ak teda budeme brať do úvahy najmä tvorbu učebníc. Zmena v koncepcii a dizajnovaní obsahu prírodovedného vzdelávania v rámci ISCED 1 (označovaného ako inovovaný), mala za následok viacero pozitívnych efektov - spomeniem tie najrelevantnejšie - jednak je to návrat k predmetu Prvouka, ktorý v sebe zlučuje obsahy predmetov Prírodoveda a Vlastiveda, čím teda zaujal miesto v predmetoch prvého a druhého ročníka. Druhým významným pozitívnym efektom je nepochybne to, že obsah samotných predmetov je koncepčne prepracovaný, pokiaľ teda myslím kategorizáciu obsahu do jednotlivých ročníkov daného stupňa vzdelávania, ktorý celkom pochopiteľne rieši problematiku konkrétneho a systematicko-logického zaradenia tém aj v následnom predmete Prírodoveda (na predmet Prvouka) vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania, teda v treťom a štvrtom ročníku. V tejto súvislosti vznikla pracovná učebnica Prírodoveda pre tretiakov.

Inovovaný štátny kurikulárny materiál rieši v treťom ročníku témy Rastliny a huby, Živočíchy, Človek, Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. Pracovná učebnica plne rešpektuje obsahový aj koncepčný rámec záväzného materiálu, súbor informácií v danej pracovnej učebnici vychádza z aktuálneho stavu a úrovne vedeckého poznania a zodpovedá odbornej a vecnej správnosti. Motivačný rámec posudzovaného materiálu je vystavaný na štyroch postavách - námorníkoch, ktorí sa plavia dobrodružstvom poznania. Najdôležitejšie informácie jednotlivých tém sú situované v tzv. *Palubnom denníku*, ktorý má svoje miesto v úvode každej témy. Informácie rešpektujú zásadu veku primeranosti a ich interpretačné línie presahujú daný predmet, teda môžeme materiál označiť ako ten, ktorý okrem vnútropredmetových vzťahov umožňuje vytvárať aj tie medzipredmetové. Ciele, ktoré vyplývajú zo samotných úloh, sú dizajnované na rôznych kognitívnych úrovniach, okrem deduktívneho využívajú aj induktívny spôsob vzdelávania, čo je najmä v prírodovednom vzdelávaní mimoriadne dôležité a cenné. Rôzna kognitívna náročnosť umožňuje deťom uplatniť rôzne stratégie učenia v rámci "učenia seba", čím materiál implicitne evokuje aj líniu autoregulácie učenia každého žiaka. Mimoriadnym prínosom pracovnej učebnice je prítomnosť meraní, resp. pokusov s vždy jasne vymedzeným a stanoveným cieľom tohto merania, napr. s. 23: "Zistiť, či trením ľubovoľných materiálov vzniká teplo." Koncepcia učebnice ako "pracovnej" naberá zmysluplnosť aj v týchto miestach, kedy si žiak nemusí prekresľovať tabuľky a pod. do zošita, ale píše jednosucho priamo do pracovnej učebnice. Každé meranie je uzavreté jeho vyhodnotením, podobne ako v prípade uzavretia každej témy sekciou *Moje poznámky*, kde si dieťa sumarizuje učivo prostredníctvom dopĺňania kľúčových informácií a kľúčových vzťahov témy do pripraveného textu, čo veľmi vhodne dopĺňa celkovú koncepciu materiálu, ktorého komponenty v zmysle grafiky a obrazu sú vysoko rôznorodé a zaujímavé - sú jednak nositeľom ďalších informácií a jednak nositeľom hlbších významov v zmysle tzv. ikonického textu. Vzhľad materiálu je teda možné v zmysle grafickej úpravy, farebnosti a typografie označiť ako nadštandardný, a teda vyhovujúci. Materiál dodržiava spoločenskú korektnosť, podporuje rozvoj hodnotového systému žiaka, nepodporuje stereotypy a ani predsudky vo vykresľovaní iných.

Predmetom tohto recenzného posudku bolo hotové dielo "Prírodoveda pre tretiakov - pracovná učebnica", k jeho analýze som sa snažil pristúpiť svedomito a objektívne.

Dielo rešpektuje iŠVP, ciele a obsah predmetu, Ústavu SR, fakty podáva objektívne a vyvážené, nediskriminuje. Vyzdvihujem nielen didaktickú hodnotu diela, ale aj výtvarno-grafické spracovanie a jednotnú líniu diela, ktorá sa tiahne celým primárnym vzdelávaním.

Na základe mojej podrobnej analýzy konštatujem, že dielo je v súlade s kritériami hodnotenia, ktoré sú prílohou tohto recenzného posudku a odporúčam, aby dielu bola vydaná schvalovacia doložka.

Bratislava, 18.12.2017

.....
Mgr. Peter Mäsiar

Meno a priezvisko recenzenta: MGR. JETER MAČIAR

Názov recenzovaného diela: PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV – PRACOVNÁ UČEBNICA

Autori recenzovaného diela: RUDY DOBROŤA ADAME, OLGA KOVAČIKOVÁ

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti.	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločensktve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	45

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	55

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	45
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	55
Organizačná funkcia učebnice	35	35
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	35
Celkový počet bodov	185	185

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení185..... bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Dátum vypracovania recenzného posudku: 7.12. '17

Vlastnoručný podpis recenzenta: _____

RECENZNÝ POSUDOK NA PREKLAD DIELA PRÍRODOVEDA PRE TRETIAKOV DO MAĎARSKÉHO JAZYKA

Názov prekladaného diela: **Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica**
Názov preloženého diela: **TERMÉSZETISMERET harmadikosoknak – munkáltató tankönyv**
Autori: **Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková**
Prekladateľka: **Mgr. Dudás Anna**
Vydavateľstvo: **AITEC, s.r.o.**
Recenzent: **PaedDr. Zuzana Lomen**

Recenzovaná pracovná učebnica Prírodoveda pre tretiakov/TERMÉSZETISMERET harmadikosoknak munkáltató tankönyv od autoriek Mgr. Rút Dobišová Adame a Mgr. Oľga Kováčiková je spracovaná v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom platným od 01. 09. 2015.

Toto dielo som posudzovala v jeho finálnej podobe.

Na základe podrobnej analýzy slovenskej aj maďarskej verzie konštatujem, že dielo bolo preložené komplexne, preklad je systematický, jednotný, odborne správny, dodržiava najnovšie pravidlá maďarského jazyka a zároveň rešpektuje vekové osobitosti žiakov tretieho ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským.

Použitie pojmy, definície, sú odborne a jazykovo správne. Prekladateľka použila vhodnú terminológiu s dodržaním autorského zámeru pôvodnej slovenskej verzie. Zadania úloh sú zrozumiteľné, jednoznačné, v súlade s pôvodným zámerom autorov slovenskej verzie a ani preklad nediskriminuje ľudí, rasy, náboženstvá.

V texte sa nenachádzajú žiadne sporné tvrdenia ani vety a preklad bol vypracovaný v zmysle platných smerníc vydaných MŠVVaŠ SR.

Keďže sa nezmenila koncepcia, didaktický zámer, ani ilustračný zámer žiadnej z úloh, opieram sa o kladné hodnotenia recenzentov slovenskej verzie pracovnej učebnice Prírodoveda pre tretiakov.

Na základe mojej podrobnej analýzy konštatujem, že preložené dielo Prírodoveda pre tretiakov pracovná učebnica/TERMÉSZETISMERET harmadikosoknak munkáltató tankönyv je v súlade s kritériami hodnotenia, ktoré sú prílohou tohto recenzného posudku a odporúčam, aby tomuto dielu bola vydaná schvaľovacia doložka.

V Šahách, dňa 18. decembra 2017

PaedDr. Zuzana Lomen

Názov prekladaného diela: **Prírodoveda pre tretiakov – pracovná učebnica**
 Názov preloženého diela: **TERMÉSZETISMERET harmadikosoknak – munkáltató tankönyv**
 Autori: **Mgr. Rút Dobišová Adame, Mgr. Oľga Kováčiková**
 Prekladateľka: **Mgr. Dudás Anna**
 Vydavateľstvo: **AITEC, s.r.o.**
 Recenzent: **PaedDr. Zuzana Lomen**

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že odporúča vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	45

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	5
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	4
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	54

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medziticulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov (zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	45
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	54
Organizačná funkcia učebnice	35	35
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	35
Celkový počet bodov	185	184

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 184 bodov.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Dátum vypracovania recenzného posudku: 18. 12. 2017

Vlastnoručný podpis recenzenta: _____